

سر مشق‌های موسیقی

(برای کودکان پیش دبستان و سال‌های اول دبستان)

دفتر اول

تألیف: نزهت امیری

ترانه‌سرا: مسعود عاشوری (م. لاوین)

صفحه‌آرا و تصویرگر: نوشین صادقیان

کتابخانه ملی موسیقی ایران

تهران، ۱۴۰۰

انتشارات موسیقی عارف

arefmusicshop

arefmusic.sn

www.aref.ir

تهران، خیابان جمهوری، نرسیده به میدان بهارستان، کوچه محمودی، پلاک ۳، طبقه اول

تلفن: ۳۳۹۷۶۴۳۰-۳۱ فکس: ۳۳۹۱۴۳۱۴ تلن همراه: ۰۹۰۲۱۳۴۹۵۵۵

سرمشق‌های موسیقی (دفتر اول)

تألیف: نزهت امیری

ترانه‌سرا: مسعود عاشوری (م. لاوین)

صفحه‌آرا و تصویرگر نوشین صادقیان

ویراستار مسعود عاشوری

نوبت چاپ اول

سال انتشار ۱۴۰۰

شمارگان ۲۰۰ عدد

مرکز بخش:

انتشارات موسیقی عارف

تلفن مرکز بخش:

۳۳۹۷۶۴۳۰-۱ (۰۲۱)

قیمت ۸۰۰۰۰ اتومان

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور

: امیری، نزهت، ۱۳۳۹-
: سرمشق‌های موسیقی (برای کودکان پیش‌دبستان و
سال‌های اول دبستان) / تألیف: نزهت امیری؛ ترانه‌سرا:
مسعود عاشوری (م. لاوین)

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابم

: تهران: مؤسسه‌ی خدماتی موسیقی عارف، ۱۴۰۰.
: ج۳، مصور، پارتیسیون، ۲۹*۲۲ س.م.

: دوره: 979-0-802627-09-3

: ج۱: 979-0-802627-08-6

: ج۲: 979-0-802627-10-9

: ج۳: 979-0-802627-11-6

وضعیت فهرست‌روسی

: فیبا

موضوع

: موسیقی -- آموزش به کودکان و نوجوانان

موضوع

: Music -- Instruction and study -- Juvenile

موضوع

: کودکان -- موسیقی آواز

موضوع

: Children -- Songs and music

شناسه افزوده

: عاشوری، مسعود

رده‌بندی کنگره

: ۱۳۹۶ س۴ الف/۸/۰ MT۷۴۰

رده‌بندی دیویی

: ۷۸۰/۷

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۴۶۵۵۰۷۸

فهرست:

پیش گفتار

در خانه	صفحه ی ۹
ترانه ی ۱ (تراک ۱)	صفحه ی ۹
دست و پا (۱)	صفحه ی ۱۰
هم نوازی ها (تراک ۲-۳-۴-۵)	صفحه ی ۱۰
موسیقی رژه (تراک ۶)	صفحه ی ۱۰
در جنگل	صفحه ی ۱۱
ترانه ی ۲ (تراک ۷)	صفحه ی ۱۱
دست و پا (۲)	صفحه ی ۱۲
در روستا	صفحه ی ۱۳
ترانه ی ۳ (تراک ۸)	صفحه ی ۱۳
دست و پا (۳)	صفحه ی ۱۴
در خیابان	صفحه ی ۱۵
ترانه ی ۴ (تراک ۹)	صفحه ی ۱۵
کنسرت (۱)	صفحه ی ۱۶
تولید صدا	صفحه ی ۱۷
بوم و بیم (صدای کلفت و نازک)	صفحه ی ۱۸
کنسرت (۲)	صفحه ی ۲۰
ترانه ی ۵ (تراک ۱۰)	صفحه ی ۲۲

کشش نُت ها

کشش گرد	صفحه ی ۲۲
کشش سیاه	صفحه ی ۲۴
ترکیبی از گرد و سیاه	صفحه ی ۲۶

ترانه‌ی ۶ (تراک ۱۱).....	صفحه‌ی ۲۸
کشش سفید.....	صفحه‌ی ۲۸
ترکیبی از سیاه و سفید.....	صفحه‌ی ۳۰

وزن خوانی

آشنایی با ۴ ضربی (۱).....	صفحه‌ی ۳۱
ترکیبی از گرد و سفید.....	صفحه‌ی ۳۲
آشنایی با ۴ ضربی (۲).....	صفحه‌ی ۳۳
ترکیبی از سیاه و سفید.....	صفحه‌ی ۳۴
آشنایی با ۴ ضربی (۳).....	صفحه‌ی ۳۵
کنسرت (۳).....	صفحه‌ی ۳۶
آشنایی با ۲ ضربی.....	صفحه‌ی ۳۷
آشنایی با ۳ ضربی.....	صفحه‌ی ۳۸
تمرین‌های بیش تر.....	صفحه‌ی ۳۹
کنسرت (۴).....	صفحه‌ی ۴۰
میزان‌بندی‌های مختلف.....	صفحه‌ی ۴۱

شکل واقعی نت‌ها

گرد.....	صفحه‌ی ۴۳
سفید.....	صفحه‌ی ۴۴
سیاه.....	صفحه‌ی ۴۵
تمرین نت‌نویسی.....	صفحه‌ی ۴۶
ترانه‌ی ۷ (تراک ۱۲).....	صفحه‌ی ۴۶
کنسرت (۵).....	صفحه‌ی ۴۷
سفید نقطه‌دار.....	صفحه‌ی ۴۸
تمرین‌های بیش تر.....	صفحه‌ی ۴۹
کنسرت (۶).....	صفحه‌ی ۵۰

نردبام صوتی

نردبام صوتی.....	صفحه ی ۵۱
نردبام بدن.....	صفحه ی ۵۲
سازشناسی: سنتور (تراک ۱۳).....	صفحه ی ۵۲

الفبای انگلیسی نت ها

آشنایی با الفبای انگلیسی نت دو (C).....	صفحه ی ۵۳
آشنایی با الفبای انگلیسی نت ر (D).....	صفحه ی ۵۴
سازشناسی: تمبک (تراک ۱۴).....	صفحه ی ۵۵
آشنایی با الفبای انگلیسی نت می (E).....	صفحه ی ۵۶
تمرین با دو، ر، می.....	صفحه ی ۵۷
آشنایی با الفبای انگلیسی نت فا (F).....	صفحه ی ۵۸
ترانه ی ۸ (تراک ۱۵).....	صفحه ی ۵۹
سازشناسی: کمانچه (تراک ۱۶).....	صفحه ی ۵۹
تمرین با دو، ر، می، فا.....	صفحه ی ۶۰
آشنایی با الفبای انگلیسی نت سل (G).....	صفحه ی ۶۱
تمرین با دو، ر، می، فا، سل.....	صفحه ی ۶۲
تمرین های شفاهی.....	صفحه ی ۶۳
سازشناسی: بربط (عود) (تراک ۱۷).....	صفحه ی ۶۳

خانه ی موسیقی

خانه ی موسیقی (آشنایی با خطوط حامل).....	صفحه ی ۶۴
تمرین شمارش خطوط حامل (گرد).....	صفحه ی ۶۵
سازشناسی: قانون (تراک ۱۸).....	صفحه ی ۶۵
تمرین شمارش خطوط حامل (سیاه).....	صفحه ی ۶۶
آشنایی با الفبای انگلیسی نت لا (A).....	صفحه ی ۶۷

دیگران (هارمونی بیرونی)، از دیگر محاسنی است که کودک از طریق تقلید آگاهانه از مربی و اجرای دقیق تمرین‌های جمعی بدان دست می‌یابد. از این رو در بسیاری از مراحل آموزش، با پیام "پس از مربی تکرار کنید"، از شیوهی "تقلید کودک از مربی" استفاده شده است. در کنار هم آمدن طول‌های مختلف صدا سبب پیدایش ریتم، یعنی مهم‌ترین پارامتر موسیقی می‌شود. در مجلد اول مجموعه‌ی "سرمشق‌های موسیقی"، به آموزش دیرند و ریتم، پرداخته شده است. کودک با اجرای شفاهی و کتبی تمرین‌های مختلف، با مفهوم ریتم آشنا می‌شود. یکی دیگر از اصلی‌ترین پارامترهای صوت، "نواک" است. نواک یا زیروبمی صدا، به میزان ارتعاش جسم تولیدکننده و ابعاد آن بستگی دارد. اینک لازم است که کودک آگاهانه به این مفهوم بیاندیشد و اطلاعات پیشین خود را پردازش کند، با نردبام صوتی آشنا شود و نت‌خوانی را آغاز کند. ادامه‌ی مجلد اول به آموزش "نواک" اختصاص دارد. مجلد دو و سه در جهت تعمیق دانش کودک در عرصه‌ی ریتم و نواک و آشنایی با کلید سل و نت‌خوانی نردبام صوتی، سلفژ صداها در محدوده‌ی یک اکتاو، شناخت ریتم کلام، آشنایی با سازها و اجرای قطعاتی با ساز در دسترس کودک یعنی بلز (Glockenspiel)، نگاشته شده‌اند.

مجموعه‌ی دو مجلدی "کتاب‌های فلوت" در ادامه‌ی این شیوه‌ی آموزشی، تدریس می‌شوند. آموزش فلوت می‌تواند با تشخیص مدرس و در صورت آمادگی کودک، هم‌زمان با مجلد سوم سرمشق و یا پیش از آن آغاز شود.

تلفیق سازهای ضربی، زایلوفون‌ها و فلوت به همراه سازهای میهمان (ستتور، کمانچه، ویلن، تنبک، ملودیکا و ...) ارکستر زیبایی با رنگ‌آمیزی متنوع به وجود می‌آورند. کودک در بالاترین مرحله‌ی آموزش خود، "گروه‌نوازی" را تجربه خواهد کرد و با اجرای ترانه‌های زیبایی از ایران و جهان، با فرهنگ‌های مختلف آشنا خواهد شد. ترانه‌های زیبایی که با اشعار مناسب کودک امروز، نگاشته شده‌اند و در اختیار هنرجویان قرار خواهند گرفت.

اینک زمان انتخاب ساز تخصصی فرا رسیده است و باید به کودک هر انتخاب ساز کمک شود. در مجموعه‌ی "سرمشق‌های موسیقی" کودک با نام و صدای بسیاری از سازها آشنا شده است. اینک او با دریافت اطلاعات مختصر، می‌تواند وابستگی ساز را به گروه‌های مختلف (کوبه‌ای، زهی، بادی چوبی، بادی برنجی، کلاویه‌ای) تشخیص دهد و ساز خود را با شناخت آغاز کند.

موسیقی بر اثر تکرار ضربه‌ها به وجود می‌آید. اگر در این تکرارها، فاصله‌ی میان ضربه‌ها عاری از نظم دقیق باشد، اجرای دقیق موسیقی نخواهیم داشت. پس کودک باید مفهوم "سرعت یک‌نواخت" را بیاموزد و تلاش مربی باید در جهت آموزش "تگه‌داری سرعت یک‌نواخت" باشد. در این راستا لازم است که همه‌ی تمرین‌ها (از آغاز تا پایان کتاب‌ها) با سرعت‌های یک‌نواخت گوناگون اجرا شوند.

به منظور آشنایی با پارامترهای دیگر صوت (شدت، حالت و جنس صدا)، پیشنهاد می‌شود که همه‌ی تمرین‌ها، با سازها و نواص‌های مختلف، بارها تکرار شوند.